

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, соціальної роботи та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
В.П. Казарін
«26» 02 2021 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

для проведення фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальностей: спеціальність «053 Психологія» (освітня програма «Психологія») та «231 Соціальна робота» (освітня програма «Соціальна робота») на основі диплому ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр»

УХВАЛЕНО:

на засіданні кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки

Протокол № 5 від «26» січня 2021 р.

Зав. кафедри В. В. В. В. В. Є. Виноградова

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальностей: «053 Психологія» (освітня програма «Психологія») та «231 Соціальна робота» (освітня програма «Соціальна робота») на основі диплому ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр». К.: ТНУ імені В. І. Вернадського, 2021. 15 с.

Укладачі:

В.Є. Виноградова – к.пед.н., доцент, зав. кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки.

С. П. Белавін – к.психол.н., доцент кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки.

Рецензенти:

М. А. Садова – д.психол.н., доцент, доцент кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки.

Т. І. Белавіна – к.психол.н., доцент кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки.

Розглянуто та ухвалено на засіданні Вченої Ради Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, протокол №__ від «__»_____2021 р.

ЗМІСТ

I. Загальні положення	4
II. Організаційно-методичні рекомендації.....	5
III. Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури для підготовки до вступних випробувань.....	7
IV Інтернет-ресурси програми з підготовки до вступних випробувань.....	11

I. Загальні положення.

Вступний екзамен для зарахування на другий курс напряму «Психологія» та «Соціальна робота» включає тематику основних питань з дисципліни «Загальна психологія». Даний курс є базовим у програмі підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму «Психологія» та «Соціальна робота», вивчається впродовж першого та другого року навчання і спирається на знання, отримані студентами при вивченні дисциплін природничо-наукового, гуманітарного та соціально-економічного напрямку.

Одним із головних чинників фахового становлення майбутніх психологів та соціальних працівників є знання, отримані при вивченні даної дисципліни, тому наявність таких знань для зарахування на другий курс спеціальності «Психологія» та «Соціальна робота» є обов'язковою умовою.

До складу питань вступного екзамену включені питання побудови та функціонування центральної нервової системи, психічних процесів, властивостей та явищ, індивідуально-психологічних особливостей особистості, методів психології, анатомо-фізіологічних основ функціонування психіки людини, поняття про несвідоме тощо.

II. Організаційно-методичні рекомендації.

Вступний екзамен для зарахування на другий курс напряму «Психологія» та «Соціальна робота» здійснюється у письмовій формі по екзаменаційному білету, що включає 10 тестових завдань та два теоретичних питання.

Нараховування балів відбувається наступним чином: 8 бали за кожную правильну відповідь на тестові завдання, за теоретичне запитання можна отримати максимально 60 балів $((8*10)+(2*60)=80+120=200)$.

Абітурієнт повинен знати:

- основні проблеми та завдання загальної психології;
- предмет загальної психології та її значення для підготовки психолога, систему психологічних знань, галузі психології, основні напрями зарубіжної психології, методи психологічного дослідження;
- фізіологічну основу психічної діяльності, розвиток психіки в філогенезі та онтогенезі;
- пізнавальну та емоційно-вольову сфери психіки (відчуття, сприймання, пам'ять, уявлення, мислення, мова та мовлення, уява, увага, воля, емоції);
- особистість та структуру особистості; самосвідомість, спрямованість, характер, здібності, темперамент;
- діяльність, її структуру та формування; поняття провідного виду діяльності, гру, учбову діяльність та працю як провідні види діяльності; спілкування, співвідношення понять «діяльність», «спілкування», «поведінка»;
- організацію психологічного дослідження, вимоги до змісту та оформлення емпіричних даних щодо власної психіки.

Абітурієнт повинен вміти:

- давати визначення психологічних понять та розкривати їх зміст;
- орієнтуватися в системі психологічних знань, визначати в ній місце окремих психічних явищ;
- працювати з літературними джерелами з психології: здійснювати інформаційний пошук, складати бібліографію, аналізувати теоретичний матеріал і здійснювати його узагальнення, формулювати висновки;
- добирати адекватні методи та конкретні методики психологічного дослідження для вивчення окремих психічних явищ, організувати та проводити емпіричне дослідження, здійснювати обробку емпіричних даних, представляти та аналізувати їх, формулювати висновки;
- вербалізувати свої знання та використовувати їх на практиці.

III. Перелік питань з загальної психології для підготовки до вступних випробувань.

Предмет психології. Структура психічних явищ. Галузі психології. Місце загальної психології у системі психологічних наук. Предмет психології в основних напрямках зарубіжної психології.

Класифікація методів психологічного дослідження. Організаційні методи психологічного дослідження, їх загальна характеристика. Емпіричні методи психологічного дослідження, їх загальна характеристика. Спостереження як метод психологічного дослідження. Експеримент як метод психологічного дослідження. Опитування як метод психологічного дослідження. Тестування як метод психологічного дослідження.

Стадії розвитку психіки у філогенезі (за О.М.Леонтьєвим). Загальна характеристика онтогенетичного розвитку психіки людини. Біологічні та соціальні умови розвитку психіки людини.

Співвідношення навчання та розвитку людини. Зона актуального та найближчого розвитку. Сензитивний період (за Л.С.Виготським). Виникнення психічних новоутворень, зміна кризових та стабільних періодів в основі вікової періодизації онтогенетичного розвитку (за Л.С.Виготським).

Відчуття: визначення та класифікація. Закономірності відчуттів. Сприймання: визначення та властивості. Пам'ять: визначення та види. Основні процеси пам'яті. Запамятовування як процес пам'яті: визначення, види. Умови мимовільного запам'ятовування. Умови довільного запам'ятовування. Відтворення як процес пам'яті, його види. Основні властивості пам'яті. Уявлення: визначення та властивості. Види уявлень. Суть мислення, його ознаки. Види мислення. Мислення, як процес розв'язання задачі. Операції мислення. Форми мислення. Мислення та інтелект. Сутність та ознаки уяви. Мова і мовлення: визначення та відмінності. Мова: структура та етапи розвитку. Функції мовлення. Види мовлення. Особливості мовлення. Стили мовлення. Сутність, види, форми та властивості уваги.

Визначення волі. Довільна та вольова дія. Суть емоційної сфери психіки. Види емоцій. Афекти. Власне емоції. Почуття. Настрій. Стрес та фрустрація. Шляхи послаблення негативних емоцій.

Співвідношення понять "людина", "індивід", "особистість", "індивідуальність", "суб'єкт та об'єкт впливів". Суть особистості, її ознаки. Детермінація становлення особистості. Структура особистості за О.Г.Ковальовим. Структура особистості за К.К.Платоновим. Сутність спрямованості, її структура. Потреби у структурі спрямованості особистості. Мотиви у структурі спрямованості особистості. Усвідомлені спонуки діяльності. Неусвідомлені спонуки діяльності.

Свідомість. Свідоме і несвідоме. Самосвідомість, її структурні компоненти. Структурні компоненти "Я-концепції". Самооцінка і рівень домагань. Види самооцінки.

Суть здібностей. Загальні та спеціальні здібності, їх співвідношення. Знання, вміння, навички та здібності. Задатки, нахили, здібності, обдарованість, талант, геніальність: суть та співвідношення.

Суть темпераменту. Особливості нервової системи та типи темпераменту. Індивідуальний стиль діяльності (суть, структура, можливості формування). Суть характеру. Класифікація рис характеру. Суть акцентуацій характеру. Соціалізація людини: суть та стадії. Адаптація як стадія соціалізації людини.

Індивідуалізація та інтеграція як стадії соціалізації людини. Трудова та післятрудова стадії соціалізації людини. Соціальна роль та соціальний статус, їх значення для становлення особистості.

Визначення, ознаки, види діяльності. Структура діяльності: дії, рухи. Структура діяльності: “Утворюючі” діяльності за Б.Ф.Ломовим. Структура діяльності: мотиваційна, змістова, операційно-організаційна сторони. Структура діяльності відповідно до умов її здійснення. Основні етапи діяльності. Формування діяльності. Провідний вид діяльності. Параметри психологічної характеристики провідних видів діяльності. Порівняльна характеристика гри, учіння, праці як провідних видів діяльності. Психологічна характеристика гри. Психологічна характеристика учбової діяльності. Спілкування як форма активності людини. Співвідношення понять “діяльність”, “спілкування”, “поведінка”.

Список рекомендованої літератури:

1. Бех І.Д. Від волі до особистості. – К.: Україна-Віта, 1995.
2. Бодалев А.А. Психология личности. – М.: МГУ, 1988.
3. Бороздина А.В. Психология характера: Исторический очерк. – М., 1997.
4. Веккер Л.М. Психика и реальность: единая теория психических процессов. – М., 1998.
5. Веккер Л.М. Психические процессы: в 3-х т. Т. 1. – Л., 1974.
6. Вилюнас В.К. Психология эмоциональных явлений. – М., 1976.
7. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум. – К.: Каравела, 2016. – Шифр Ю9 3110
8. Выготский Л.С. Собр. Соч. в 6-ти т. – М., 1982-1984.
9. Глуханюк Н.С., Дьяченко Е.В., Семенова С.Л. Практикум по общей психологии. – М.: Изд-во Моск. психолого-соц. ин-та, 2006.
10. Голубева Э.А. Способности. Личность. Индивидуальность. – Дубна, 2005.
11. Грищенко Л.А. Психология восприятия, внимания, памяти. – Екатеринбург, 1994.
12. Гудвин С. Исследование в психологии: Методы и планирование. – СПб., 2006.
13. Гурова Л.Л. Психология мышления. – М.: ПЕРСЭ, 2005.
14. Давыдов В.В. Виды обобщения в обучении. – М.: Педагогика, 1972.
15. Давыдов В.В. Лекции по общей психологии. – М., 2005.
16. Дормашев Ю.Б. Психология внимания. - М., 1995.
17. Дружинин В.Н. Психология общих способностей. – СПб., 1999.
18. Елисеев О.П. Практикум по психологии личности. – СПб.: Питер, 2003.
19. Загальна психологія: Підручник / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. 2-ге вид, випр. і доп.. - К.: Каравела, 2012.
20. Загальна психологія: Хрестоматія / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2015.
21. Зелінська Т.М. Практикум із загальної психології / Зелінська Т.М., Михайлова І.М. – К.: Каравелла, 2016.
22. Иванников В.А. Психологические механизмы регуляции волевой деятельности. – М.: УРАО, 1998.
23. Изард К.Э. Психология эмоций. - СПб.: Питер Год, 2007.

24. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы. – СПб.: Питер, 2011.
25. Ильин Е.П. Психология воли. – СПб.: Питер Год, 2009.
26. Ильин Е.П. Эмоции и чувства. – СПб.: Питер, 2013.
27. Каган М.С. Человеческая деятельность (опыт системного анализа). – М.: Политиздат, 1974.
28. Капрара Дж., Сервон Д. Психология личности. – СПб.: «Питер», 2003.
29. Караванова Л.Ж. Психология. – М.: Дашков и Ко., 2014.
30. Кириленко Т.С. Психологія: емоційна сфера особистості. – К.: Либідь, 2007.
31. Климов Е.А. Основы психологии. – М., 2005.
32. Ковалев А.Г. Психология личности. – М., 1970.
33. Ковальчук В.В. Основы научных исследований. – К., 2005.
34. Козубовский В.М. Общая психология: личность. – Минск, 2006.
35. Козубовский В.М. Познавательные процессы. – М., 2006.
36. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Психологія: Схеми, опорні конспекти, методики. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2011.
37. Костюк Г.С. Избранные психологические труды. В 2-х т. – М.: Педагогика, 1988.
38. Крупнов А.И. Психологические проявления и структура темперамента. – М., 1992.
39. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: наук.пос. – К.: Кондор, 2009.
40. Левитов Н.Д. Психология характера. – М.: Просвещение, 1969.
41. Леонгард К. Акцентуированные личности. – К.: Вища школа, 1981.
42. Леонтьев А.А. Психология общения. – М., 2005.
43. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. – М., 2005.
44. Леонтьев А.Н. Избранные психологические произведения. В 2-х т.– М.: Педагогика, 1983.
45. Леонтьев А.Н. Проблемы развития психики. – М.: МГУ, 1981.
46. Личко А.Е. Психопатии и акцентуации у подростков. – Л., 1983.
47. Ліфарєва Н.В. Психологія особистості. – К., 2003.
48. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: Наука, 1984.
49. Лурия А. Лекции по общей психологии. – СПб., 2006.
50. Лурия А.Р. Язык и мышление. – М., 1979.
51. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. – К., 2006.
52. Макарова И.В. Общая психология. Краткий курс лекций. – М.: Юрайт, 2014.
53. Маклаков А.Г. Общая психология. – СПб.: Питер, 2014.
54. Максименко С.Д. Загальна психологія. – К.: Центр навч. л-ри, 2008.
55. Максименко С.Д. Психологія особистості. – К.: Вид-во Тов. КММ, 2007.
56. Максименко С.Д. Развитие психики в онтогенезе. – К.: Форум, 2002.
57. Мерлин В.С. Структура личности: характер, способности, самосознание. – Пермь, 1990.
58. Мироненко И.А. Современные теории в психологии личности. – СПб., 2003.
59. Михайлов Ф.Г. Сознание и самосознание. – М., 1991.
60. Немов Р.С. Психология. В 3-х кн.– М.: Юрайт, 2013-2014.
61. Нуркова В.В. Общая психология. – М.: Юрайт, 2015.
62. Общая психология /Под ред. В.В.Богословского и др. – М.: Просвещение, 1981.
63. Основы психологии: Практикум/Ред.-сост. Л.Д.Столяренко. – Ростов на/Д: Феникс, 2012.
64. Основы речевой деятельности/Под ред. А.А.Леонтьева. – М.: Наука, 1974.
65. Павелків Р.В. Загальна психологія. Підручник. – К.: Кондор, 2012.
66. Палей И.М., Гербачевский В.К. Проблемы личности в курсе психологии. – Л.:ЛГУ, 1972.
67. Пальм Г.А., Севастьянова Е.В. Практикум по общей психологии: Уч. Пособие.– Д.: ДУСР, 2009.

68. Пашукова Т.І., Допіра А.І., Дьяконов Г.В. Практикум із загальної психології. – К.: Знання, 2006. – Шифр Ю9 П225
69. Петровский А.В. Вопросы истории и теории психологии: Избр. труды. – М.: Педагогика, 1984.
70. Платонов К.К. О системе психологии. – М.: Мысль, 1972.
71. Платонов К.К. Структура и развитие личности. – М.: Наука, 1986.
72. Практикум по возрастной психологии / Под ред. Л.А.Головей, Е.Ф.Рыбалко. – СПб.: Речь, 2002.
73. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии/Под ред. Крылова А.А., Маничева С.А. – СПб.: Питер, 2003.
74. Практическая психодиагностика: Методики и тесты / Ред.-сост. Райгородский Д.Я. – Самара: Изд. Дом «Бахрам-М», 2006.
75. Психологические исследования личности / Под ред. Журавлева А., Воловиковой М., Харламенковой Н. – М.: Ин-т психологи РАН, 2016.
76. Психология внимания / Под ред. Ю.Б.Гиппенрейтер. – М., 2005.
77. Психология личности : учебно-методический комплекс / Авт.-сост. И. Н. Базаркина, Л. В. Сенкевич, Д. А. Донцов. – М.: Человек, 2014.
78. Психология личности : хрестоматия : в 2 т. – М.: Бахрах-М Издательский дом, 2013.
79. Психология личности: Словарь-справочник / Под ред. Горноста Я.П., Титаренко Т.М. – К.: Рута, 2001.
80. Психология самосознания: Хрестоматия. - Самара: Изд.Дом «Бахрам-М», 2007.
81. Психология способностей: хрестоматия. – М: Московский психолого-социальный институт, 2012.
82. Психологія /За ред. Трофімова Ю.Л. – К.: Либідь, 2008.
83. Психологія особистості: Хрестоматія: Навч. посіб./ Мельничук О.Б., Пасічник Р.Ф., Вольнова Л.М. та ін. – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2009.
84. Развитие и диагностика способностей /Отв. Ред. Дружинин В.Н., Шадриков В.Д. – М.: Наука, 1991.
85. Реан А.А. Психология личности. – СПб.: Питер, 2013.
86. Рыбалко В.В. Теорії особистості у вітчизняній психології. –К., 2006.
87. Рогов Е.И. Психология общения: Азбука психологии. – М., 2005.
88. Розум С.И. Психология социализации и социальной адаптации человека. – 2006.
89. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – СПб.: Питер, 2016.
90. Руденко А.М. Психология в схемах и таблицах. – М.: Феникс, 2015.
91. Симонов П.В., Ершов П.М. Темперамент. Личность. Характер. – М.: Наука, 1984.
92. Співак Л.М. Діагностика і корекція «Я-концепції» молодших школярів з низьким рівнем навчальних досягнень. – К.: Каравелла, 2016.
93. Способности и склонности: Комплексные исследования/Под ред. Голубевой Э.А. – М.: Педагогика, 1989.
94. Стреляу Я. Роль темперамента в психическом развитии. Пер. с польск. – М.: Прогресс, 1982.
95. Суходольский Г.В. Основы психологической теории деятельности. - СПб: ЛКИ, 2008.
96. Теории личности в западноевропейской и американской психологии: Хрестоматия по психологии личности / Ред.- сост. Д.Я.Райгородский. – Самара: Дом «Бахрах», 1996.
97. Тихомиров О.К. Психология мышления. – М., 1984.
98. Фельдштейн Д.И. Социальное развитие в пространстве-времени детства. – М.: Моск. психолого-соц. институт/Флинта, 1997. – С.67-141.
99. Фрейд. А. Психология Я и защитные механизмы. – М., 1993.
100. Фурман А.В., Гуменюк О.Є. Психологія Я-концепції. – К., 2006.
101. Хохліна О.П. Загальна психологія: хрестоматія (у 3 ч.) /Хохліна О.П., Кущенко І.В., Гребенюк М.О. –К.: Нац. акад. внутр. справ, 2014.

102. Хохліна О.П. Загальна психологія: Хрестоматія. Навчальний посібник /Хохліна О.П., Кущенко І.В., Гребенюк М.О. – К.: Істина, 2013.
103. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности (Основные положения, исследования и применение). – СПб.: Питер, 2014.
104. Цимбалюк І.П. Психологія спілкування. – К., 2004.
105. Чебышева В.В. Психология трудового обучения. – М.: Просвещение, 1969.
106. Чеснокова И.И. Проблема самосознания в психологии. – М., 1977.
107. Шадриков В.Д. Способности человека. – М., Воронеж, 1997.
108. Шадриков В.Д., Черемошкина Л.В. Мнемические способности: развитие и диагностика. – М.: Педагогика, 1990.
109. Шейко В.М., Кушнарченко Н.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності. – К., 2006.
110. Щукина М.А. Направления исследований саморазвития личности в современной зарубежной психологии // Вопросы психологии. - 2014. - №4. – С.94-106.
111. Эльконин Д.Б. Психология игры. – М., 1978.

IV. Інтернет-ресурси програми з підготовки до вступних випробувань.

1. <http://psychologiya.com.ua/knigi-po-psixologii.html>
2. <http://www.voppsy.ru/> - Вопросы психологии (журнал)
3. <http://psychologiya.com.ua/psixologicheskij-slovar.html>
4. http://www.naiu.kiev.ua/nnipp/index.php?option=com_content&view=article&id=58:2012-01-28-18-13-50&catid=2:2011-10-24-12-39-30&Itemid=11